

Anonimizuota versija

Vertimas

C-291/23 – 1

Byla C-291/23 [Hantoch]¹

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2023 m. gegužės 8 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Landgericht Düsseldorf (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. balandžio 27 d.

Ieškovė:

LS

Atsakovas:

PL

<...>

Landgericht Düsseldorf (Diuseldorfo apygardos teismas)

Nutartis

Byloje

LS, <...> Diuseldorfas,

ieškovė,

<...>

<...>

¹ Šioje byloje nurodyta fiktyvi pavardė, neatitinkanti proceso šalies tikrosios pavardės.

prieš

PL, <...>, <...> Diuseldorfas,

atsakovą,

<...>

<...>

Landgericht Düsseldorf 1-oji civilinių bylų kolegija

2023 m. balandžio 27 d.

<...>

nutaria:

Pagal SESV 267 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pateikiamas šis prejudicinis klausimas:

Ar aiškinant Reglamento (ES) Nr. 650/2012 10 straipsnį klausimas, ar palikimo turtas buvo valstybėje narėje, į kurios teismą kreiptasi, turi būti sprendžiamas pagal palikimo atsiradimo laiką ar pagal ieškinio pateikimo momentą?

<...>

Motyvai

I.

Bylos šalys yra palikėjo (toliau – palikėjas), mirusio 2017 m. kovo 18 d., palikuonys. Pagal 2015 m. gegužės 13 d. notaro patvirtintą testamentą atsakovas yra vienintelis palikėjo įpėdinis. Palikėjas gimė Egipte, daugelį metų gyveno ir dirbo Vokietijoje, kur taip pat sukūrė šeimą. Jis turėjo ir Vokietijos, ir Egipto pilietybę. Baigęs profesinę veiklą, palikėjas daugiausia gyveno Egipte, ten ir mirė. Vis dėlto jis vis dar turėjo Vokietijos sveikatos draudimą ir gaudavo profesinės pensijos išmokas. Šias išmokas jis pervesdavo į savo Egipto banko sąskaitą per banko sąskaitą <...>, kuri buvo tvarkoma tik šiuo tikslu. Kadangi palikėjas gaudavo profesinę pensiją iš Vokietijos gydytojų pensijų fondo, jis taip pat turėjo mokėti mokesčius Vokietijoje. Palikėjo mirties dieną sąskaitoje banke *Apo-Bank* buvo lėšų likutis, tačiau ieškinio pateikimo momentu ši banko sąskaita jau buvo uždaryta.

Ieškovė reiškia atsakovui <...> reikalavimus dėl informacijos pateikimo ir mokėjimų, susijusių su teise į privalomąją palikimo dalį. Ieškovės nuomone,

Landgericht Düsseldorf turi tarptautinę jurisdikciją. Palikimo atsiradimo laiku palikėjas turėjo turto Vokietijoje, taip pat lėšų *Apo-Bank* sąskaitoje, kurios visų pirma buvo gautos iš mokesčių inspekcijos (kaip sugražinti mokesčiai) ir iš privataus sveikatos draudimo fondo.

Atsakovas ginčija tarptautinę jurisdikciją.

II.

Pagal [Reglamento (ES) Nr. 650/2012] 4 straipsnį tarptautinė jurisdikcija priklauso nuo to, kur buvo palikėjo įprastinė gyvenamoji vieta mirties dieną. Pagal bylos aplinkybes galima daryti išvadą, kad įprastinė gyvenamoji vieta buvo Egipte. <...>

Palikėjas gimė Egipte, daugelį metų gyveno ir dirbo Vokietijoje, kur taip pat sukūrė šeimą. Neginčijama, kad jis turėjo ir Vokietijos, ir Egipto pilietybę, tačiau ieškovė nepagrindė, kad ir kada jis tariamai atsisakė Egipto pilietybės. Baigęs profesinę veiklą, palikėjas daugiausia gyveno Egipte. Jis vis dar turėjo Vokietijos sveikatos draudimą ir gaudavo profesinę pensiją. Šias išmokas jis pervesdavo į savo Egipto banko sąskaitą per *Apo-Bank* esančią banko sąskaitą, kuri buvo tvarkoma tik šiam tikslui. Kadangi palikėjas gaudavo profesinę pensiją iš Vokietijos gydytojų pensijų fondo, jis taip pat turėjo mokėti mokesčius Vokietijoje. Vis dėlto ši ir kitos faktinės aplinkybės nerodo, kad palikėjo socialinio gyvenimo interesų centras mirties dieną būtų buvęs Vokietijoje. Teismo nuomone, to, kad palikėjas buvo įregistruotas Diuseldorfe, nepakanka. Tai, kad palikėjas nebeturėjo buto <...>, teismo nuomone, matyti iš priedo <...>, kuriame buvęs buto nuomotojas nurodė, kad neturi palikėjo naujo adreso, ir paprašė persiųsti korespondenciją. Tai, kad palikėjas kaip kontaktinį adresą paliko atsakovo gydytojo kabineto adresą, taip pat neįrodo, kad jo interesų centras buvo Vokietijoje. Ieškovė neįrodė, kad palikėjas Vokietijoje turėjo kokio nors kilnojamojo ar nekilnojamojo turto, išskyrus sąskaitą banke *Apo-Bank* ir sveikatos draudimo bei pensijų išmokas iš gydytojų asociacijos. Ieškovė taip pat neįrodė, kokiu periodiškumu palikėjas gyveno Vokietijoje ir kokius ryšius palaikė su savo šeima. Atsižvelgiant į tai, remiantis atsakovo pateikta informacija, darytina prielaida, kad palikėjas, nutraukęs profesinę veiklą, iš pradžių Vokietijoje lankydavosi kartą per metus, o nuo 2015 m. visai nesilankė.

Subsidiari tarptautinė jurisdikcija pagal Reglamento (ES) Nr. 650/2012 10 straipsnį grindžiama palikimo turto buvimo vieta, todėl, remiantis bendra nuomone, teismo, į kurį kreipiamasi kiekvienoje byloje, jurisdikcija apima tik palikimo turtą, esantį valstybėje narėje, taigi kyla pavojus, kad palikimas gali būti suskaidytas arba padalytas procesine tvarka <...>.

Kalbant apie Reglamento (ES) Nr. 650/2012 10 straipsnio a punktą, kyla ginčas dėl laiko momento, į kurį reikia atsižvelgti siekiant įvertinti, ar „palikimo turtas yra valstybėje narėje“. Šiuo klausimu yra ir nuomonė, kad lemiamą reikšmę turi

mirties diena <...>, ir nuomonė, kad lemiamą reikšmę turi ieškinio pateikimo momentas <...>.

III.

Atsakymas į šį klausimą yra labai svarbus nustatant prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo jurisdikcijos taikymo apimtį šiame teisiniame ginče, nes Vokietijoje, kaip valstybėje narėje, esantį turtą bet kuriuo atveju sudarė paveldėjimo atsiradimo laiku banko *Apo-Bank* sąskaitoje, kuri ieškinio pateikimo momentu jau buvo uždaryta, buvęs lėšų likutis.

<...>

DARBINIS VERTINIMAS